

Notă informativă
la proiectul de Hotărâre a Guvernului
„Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2022”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Biroul Național de Statistică

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2022” a fost elaborat în temeiul art. 11 alin. (1) al Legii nr. 93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială care stabilește că informația statistică este produsă de producătorii de statistici oficiale, conform programelor multianuale și anuale de lucrări statistice, aprobate de Guvern.

Programul anual de lucrări statistice (PLS) reprezintă instrumentul de bază prin care Biroul Național de Statistică (BNS) în calitate sa de autoritate centrală în domeniul statisticii oficiale realizează producerea informației statistice oficiale în vederea asigurării utilizatorilor cu informații statistice relevante și fiabile ce țin de mandatul BNS.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul PLS pentru anul 2022 nu vizează nemijlocit armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, PLS prevede elaborarea și diseminarea diverselor statistici oficiale produse în corespundere cu standardele internaționale și cele europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul anual de lucrări statistice cuprinde informații, responsabilități și termene de realizare cu privire la:

- a) cercetări statistice;
- b) lucrări de sinteză, studii și analize statistice;
- c) publicații statistice.

PLS este format din două compartimente de bază:

- 1) A. *Lucrări și cercetări statistice realizate de Biroul Național de Statistică;*
- 2) B. *Lucrări executate, informații și date furnizate de către ministere, alte autorități ale administrației publice centrale și alte entități pentru elaborarea și/sau diseminarea statisticilor oficiale.*

Compartimentul A include 102 titluri de lucrări statistice, care au la bază cercetări și calcule statistice cu periodicitate lunară, trimestrială, semestrială, anuală și unică.

Compartimentul B include 119 titluri de informații și date necesare pentru elaborarea statisticii oficiale.

Totodată, sunt preconizate spre elaborare 141 comunicate cu date statistice, 20 publicații statistice, precum și completarea și transmiterea a 98 de chestionare în adresa organizațiilor internaționale.

La elaborarea proiectului PLS pentru anul 2022 s-a ținut cont de următoarele criterii:

- oferirea datelor statistice factorilor de decizie pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de dezvoltare economică, socială și de protecție a mediului la nivel național și regional;

- creșterea gradului de acoperire a cerințelor utilizatorilor de date statistice pe plan național și internațional (administrația publică centrală și locală, mass-media, agenții economici, organizații neguvernamentale, organizații internaționale etc.);
- utilizarea cât mai amplă a surselor de date administrative deținute de autoritățile centrale și locale, întru micșorarea sarcinii informaționale asupra respondenților, extinderea statisticilor produse la nivel național și în profil teritorial, precum și utilizarea mai eficientă a mijloacelor bugetare;
- integrarea mai bună a statisticilor naționale în spațiul informațional regional și global, în special al Uniunii Europene și promovarea mai bune informări a utilizatorilor externi despre Republica Moldova;
- actualizarea datelor din Pagina Sumară Națională a Datelor (NSDP) vizând Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al Fondului Monetar Internațional, la care participă Biroul Național de Statistică, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare;
- extinderea domeniilor de implementare a cercetărilor statistice selective, întru micșorarea sarcinii informaționale asupra agenților economici.

În comparație cu PLS 2021, Proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2022 prevede includerea în compartimentul A a 2 lucrări noi solicitate de utilizatori:

- 1) ”Decedați pe cauze de deces”;
- 2) ”Indicatorii privind situația demografică”.

Totodată, urmare a optimizării sistemului de rapoarte statistice, în vederea reducerii presiunii informaționale asupra mediului de afaceri, precum și în virtutea disponibilității de noi surse de date administrative care permit substituirea cercetărilor statistice, proiectul Programului de lucrări statistice pentru anul 2022 prevede *excluderea* a 9 lucrări/cercetări statistice din compartimentul A:

- 1) Cercetarea statistică anuală ”Protecția aerului atmosferic” (f. nr.1-aer), care va fi substituită cu datele din registrele administrative deținute de Agenția de Mediu.
- 2) Cercetarea statistică lunară ”Prestații de transport rutier (date operative)” (f.nr. 1-auto).
- 3) Cercetarea statistică lunară „Transportul de mărfuri și pasageri pe calea ferată, indicii de utilizare a mijloacelor de transport feroviar” (f. nr. 1-cf).
- 4) Cercetarea statistică anuală ”Mijloacele de transport naval intern” (f.nr.6-nav). Datele vor fi elaborate anual în baza datelor colectate în cercetarea trimestrială similară pentru trimestrul IV.
- 5) Cercetarea statistică anuală ”Comerțul cu amănuntul (cu excepția autovehiculelor și motocicletelor)”, (f. nr. 3-comerț). Datele se vor produce pe baza unui modul în cadrul cercetării anuale existente ”Ancheta structurală anuală” realizată pe bază de sondaj.
- 6) Cercetarea statistică anuală ”Comerț cu ridicata și cu amănuntul al autovehiculelor și al motocicletelor, întreținerea și repararea acestor”, (f. nr. 1-comerț). Datele se vor produce pe baza unui modul în cadrul cercetării anuale existente ”Ancheta structurală anuală” realizată pe bază de sondaj.
- 7) Cercetarea statistică anuală ”Mobilitatea salariaților și locurile de muncă” (f. nr. LM), cu păstrarea indicatorilor privind locurile de muncă vacante în cercetarea anuală privind Câștigurile salariale și costul forței de muncă (M3).
- 8) Cercetarea statistică anuală ”Export și import de servicii” (f. nr. EI 7, EI 8). Informațiile statistice anuale vor fi elaborate în baza datelor cercetărilor similare cu periodicitate trimestrială.

9) Cercetarea statistică ”Activitatea de inovare” (f. nr. 1-INOV) deoarece cercetarea se efectuează o dată la 2 ani, care respectiv va fi inclusă pentru anul 2023.

De asemenea în scopul reducerii poverii de răspuns, proiectul prevede modificarea periodicității de colectare a datelor statistice din lunar în trimestrial pentru două cercetări statistice a activității de transport aerian și fluvial.

Proiectul prevede extinderea termenelor de diseminare pentru unii indicatori statistici, ținând cont de necesitatea optimizării termenelor de prezentare stabiliți pentru mediul de afaceri, întru îmbunătățirea calității datelor primare colectate și a implementării legislației în vigoare;

Pentru extinderea elaborării statisticilor oficiale și eficientizarea utilizării resurselor disponibile, PLS 2022 prevede furnizarea în adresa BNS a datelor administrative adiționale, de către următoarele autorități:

1. Ministerul Finanțelor:

- 1) Informația privind executarea cheltuielilor pentru protecția socială a populației, care este necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la implementarea graduală a metodologiei ESSPROS.
- 2) Informația privind executarea bugetului public național în profil teritorial (separat pe tipuri de bugete) , care este necesară pentru efectuarea calculelor Produsului Regional Brut (PRB);
- 3) Informația privind cheltuielile serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale, care este necesară pentru efectuarea calculelor PRB.

2. Ministerul Mediului (Agenția de Mediu): informația privind emisiile în aerul atmosferic de la sursele staționare ale agenților economici”, care este necesară pentru elaborarea statisticii mediului.

3. Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești: informația privind numărul cauzelor intrate în instanțele judecătorești, care este necesară pentru elaborarea statisticilor justiției (completarea seriilor de timp din banca de date și altor produse statistice).

4. Agenția Națională Asistență Socială: informația privind finanțarea fondului de susținere a populației, care este necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la statistica protecției sociale și implementarea graduală a metodologiei ESSPROS.

5. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă: informația privind executarea cheltuielilor pentru măsuri de ocupare a forței de muncă, care este necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la statistica protecției sociale și implementarea graduală a metodologiei ESSPROS.

6. Casa Națională de Asigurări Sociale: informația privind executarea cheltuielilor pentru asigurarea populației cu prestații sociale, care este necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la statistica protecției sociale și implementarea graduală a metodologiei ESSPROS.

7. Compania Națională de Asigurări în Medicină: informația privind executarea cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, care este necesară pentru efectuarea calculelor experimentale cu privire la statistica protecției sociale și implementarea graduală a metodologiei ESSPROS.

Biroul Național de Statistică, întru monitorizarea implementării Agendei 2030 pe plan național, în calitate de coordonator al Sistemului Statistic Național, va realiza și în continuare colectarea *datelor privind indicatori statistici de monitorizare a Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)*

care se află în responsabilitatea ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale și instituții publice.

Totodată, în compartimentul B au fost operate modificări ce țin de instituția responsabilă pentru prezentarea lucrării ”Protecția aerului atmosferic” și anume: transferată de la *Inspectoratul pentru Protecția Mediului*, la *Agenția de Mediu*.

5. Fundamentarea economico-financiară

Realizarea Programului de lucrări statistice în anul 2022 va fi efectuată în limitele mijloacelor bugetare alocate Biroului Național de Statistică (pentru lucrările incluse în compartimentul A), și alocate altor autorități/instituții (pentru lucrările incluse în compartimentul B al PLS).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prevederile Programului de lucrări statistice pentru anul 2022 nu contravin Constituției Republicii Moldova, Legii nr.93 din 26 mai 2017 cu privire la statistica oficială, altor actelor normative în vigoare și răspunde cerințelor actuale.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului de lucrări statistice pentru anul 2022” va fi prezentat spre avizare autorităților competente. Anunțul privind inițierea consultărilor publice a fost plasat pe pagina Web a Biroului Național de Statistică.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Prezentul proiect nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Informația privind concluziile expertizei juridice se va completa în cadrul procesului de avizare, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Director general

Biroul Național de Statistică

Oleg CARA